

Ko se je približevala zima in je bilo Sonce opoldne vsak dan vse niže in niže, so to starodavni ljudje opazovali z velikim strahom in zaskrbljenostjo.

Se bo Sonce še naprej pogrezalo, nižalo in izginilo in se izgubilo za vedno?

Kaj bo, če se ne vrne več na nebo?

V preteklosti se Sonce res ni nikoli zmotilo. Vsako leto se je vrnilo.

Vendar ljudje niso vedeli, da je to naravni pojav, ki se ponavlja iz leta v leto.

Potem pa je le nastopil srečni dan zimskega Sončevega obrata, ko se je Sonce nehalo "pogrezati". Nato je iz dneva v dan prihajalo vse višje in višje nad obzorje. Nastopilo je veliko veselje in praznovanje. Tipičen je bil rimski praznik rojstva nepremagljivega sonca. Praznik, ki so ga mnogo stoletij pogani praznovali 25. decembra, so pozneje Kristjani izbrali za praznovanje Božiča.

Zgodba o Kozorogu

Verjetno so podobo kozoroga za ozvezdje izbrali zato, ker je ta žival najbolj znana po svojih plezalskih sposobnostih. Predstavljala naj bi ozvezdje v živalskem krogu, v katerem se Sonce "obrne" in se potem spet začne dvigati vse višje in višje na nebo. V starih nebesnih kartah kozorog ni narisana kot gorska žival, ampak kot morska koza – neko čudno pravljичno bitje z glavo in telesom kozoroga, a ribjim repom, to je polkoza in polriba. Takšen kozorog ni znal samo plezati, ampak tudi plavati, zato je bil spreten tudi v dežju in poplavalah v zimskem času.

Ozvezdje Kozorog (Capricornus), pri nas zvečer vidno od avgusta do novembra. Je zelo nerazločno ozvezdje živalskega kroga. Ker je bilo Sonce v času zimskega obrata v ozvezdju Kozorog, so v starih časih to ozvezdje povezovali z mrazom in viharji v tem letnem času.

Zanimivo razlago za nenavadno bitje s kozjo glavo in ribjim repom podaja zgodba iz grškega bajeslovja o Panu, bogu polj in čred.

Nekega dne je nagajivi in hudomušni Pan, ki je zelo rad bril norce iz vsega, ob sebi zbral rečne nimfe. Da bi jih zabaval, je skakal v vodo. Del svojega telesa, ki je bil pod vodo, je spreminjal v ribo, del telesa nad vodo pa v kozla. Vrhovni bog Zevs, ki je naključno prišel mimo, se je tako zabaval ob Panovi norčiji, da se je pri priči odločil, da ga bo za to domislivo ovekovečil v ozvezdju na nebu kot polkozla in polribo.

Kranj – Zlato Polje, 2. 7. 2017

Majo Prosen